

Musikk og estetiske uttrykksformer og samvalg – tverrfaglig refleksjon om å fremme helsepersonells kommunikasjonskompetanse

(I) Innspill til refleksjon og diskusjon

14.15-14.40, Spor 4

Foredragsholder

Randi Sviland, Høgskolen på Vestlandet, Rsvi@hvl.no

Sammendrag

Samvalg skal styrke ivaretagelse av den enkelte pasient, men trangere tider kan utfordre slike grunnleggende etiske hensyn. Strengere prioriteringer i helsevesenet øker også risikoen for at individuelle hensyn må vike. På den andre siden viser forskning at den terapeutiske alliansen har stor betydning for effekt av en helsefaglig praksis slik som fysioterapi, og at dette krever kommunikasjonsferdigheter.

Helsefaglige praksiser utfolder seg ofte i umiddelbar og uforutsigbar samhandling, hvor mye er implisitt, irrasjonelt og sårbart. Det fordrer sansevær oppmerksomhet og felles søken etter mening. Hva kan andre helsefaglige profesjoner lære av kunstneriske prosesser og kunnskap om musikk og musikkterapi som kan bidra til å styrke deres kommunikasjonsferdigheter? Dette er presentasjonens omdreiningspunkt for tverrfaglig refleksjon med fysioterapifaglig praksis som utgangspunkt. Teori om sansning, resonans og etikk fremhever estetiske kunnskapsformers potensiale til å stimulere sensitivitet til det som ikke er direkte tilgjengelig gjennom rasjonelle begreper; kunsten å fornemme, lytte og å forstå i gjensidig samspill som åpner rom for pasientens uttrykksutfoldelse ut fra sine egne premisser. Slike skapende prosesser, i konkret samhandling mellom aktører vektlegger kreative og demokratiske potensialer i kommunikasjon, relasjon og samhandling. Dette er kompetanse som kan styrke evne til samvalg i praktisk utøvelse av fysioterapi, ved å våge å la seg styre og å inngå i samspill med pasientens uttrykk i bevegelser, tone, rytme og fortelling, sammen med fagkunnskap og praktisk ferdighetskompetanse. Pasientens umiddelbare medskapende bidrag kan da gjøre at behandlingen oppleves betydningsfull og relevant; en uvurderlig effektiv ressurs.

Referanser

Løgstrup, K. (1983). *Kunst og erkjennelse*. Metafysik II. Gyldendal.

Rosa, H. (2021). *Resonans. En sosiologi om forholdet til verden*. Ekaiatenswn.

Sørensen, P. A. (2007). Kunsten at lytte – om tonens etik hos K. E. Løgstrup. I D. Bugge & P. A. Sørensen (Red.), *Livtag med Den etiske fordring* (pp. 101-116). Løgstrup Biblioteket, forlaget Klim.